

STANOWISKO

Komisja Dialogu Społecznego ds. Środowiska Przyrodniczego udziela wsparcia działaniom - mieszkańców Osiedla Stokłosa na Ursynowie - o zachowanie terenu placu „Wielkiej Przygody” w stanie niezabudowanym. Komisja jest przeciwna niszczeniu lokalnego środowiska przyrodniczego, niszczeniu istniejącego układu urbanistycznego osiedla oraz niszczeniu przestrzeni publicznej i więzi społecznych. Komisja jest za przyspieszeniem wyłożenia MPZP Północnej Części Osiedla Stokłosa, a następnie jak najszybszym uchwaleniem tego planu.

Uzasadnienie

Układ urbanistyczny

Przez całą historię budowy miast trwał podział na przestrzeń publiczną i prywatną. Elementami pustej przestrzeni w mieście są: plac i ulica. Są to podstawowe elementy Dekalogu przestrzennego. Plac jest ograniczony ścianami i nie jest pustynią z kilkoma budynkami. Ulica ma swoją przestrzeń i stanowi próżnię w architekturze, a nie tylko jezdnię, biegnącą po jakoś zabudowanym terenie. Założenia urbanistyczne północnej części Osiedla Stokłosa są zgodne z tradycyjnym podejściem do powstawania miasta. Wyznaczono w nim ciągi komunikacyjne: sieć obsługującą i pole obsługi. Wyznaczono także przestrzeń publiczną wewnątrz osiedla, którą tworzą pierzeje budynków mieszkalnych oraz pierzeje budynków użyteczności publicznej: przedszkole, szkoła, szkoła wyższa oraz ośrodek zdrowia. Wewnątrz znajduje się teren o powierzchni ok. 1,5 ha w połowie pokryty zielenią urządzoną i placami zabaw dla dzieci, a w pozostałej części zielenią ruderalną boiska do piłki nożnej. Cały ten teren jest wykorzystywany przez kilkudziesięciotysięczne osiedle do spacerów i kontaktów towarzyskich i został nazwany placem „Wielkiej Przygody”.

Biocenoza

Występujące w miastach biocenozy rzadko są pozostałością naturalnych układów ekologicznych sprzed powstania miasta. Najczęściej są to biocenozy parków, skwerów lub zieleni osiedlowej, tworzonych i kształtowanych świadomie do pełnienia określonych funkcji w mieście. Struktury przyrodnicze całkowicie lub częściowo są przekształcane po wkroczeniu zabudowy, zmianie ulegają warunki siedliskowe, a powstanie budynków i innych urządzeń dodatkowo przekształca i różnicuje warunki fizyczne. Prowadzone zabiegi w utrzymaniu zieleni tworzą podstawę formowania się układu ekologicznego. W wyniku silnego przekształcenia pierwotnych warunków siedliskowych i postępujących zmian a także innych przekształceń typowe biocenozy miejskie składają się zaledwie w 30 procentach z gatunków miejscowych, a w 70 procentach z gatunków obcych, różnego pochodzenia, bardzo często z odległych typów siedlisk. Jednym z elementów systemu naturogenicznego obszarów zurbanizowanych jest zielen miejska. Spełnia ona bardzo ważną rolę w tym systemie. Do najważniejszych jej funkcji zalicza się :

- funkcje zdrowotne i biologiczne. Zieleń miejska jest podstawą naturalnej regeneracji powietrza miejskiego, przez procesy fotosyntezy wzbogaca w tlen i przywraca równowagę składu powietrza. Wysokie stężenia pyłów są ograniczane przez roślinność wysoką i niską, która hamuje przepływ powietrza i powoduje opadanie cięższych cząstek. Znaczne ilości pyłów są przechowywane na liściach.

- funkcje społeczne i wychowawcze. Tereny zielone stanowią miejsca codziennej rekreacji mieszkańców miast. Czynne spędzanie wolnego czasu w otoczeniu zieleni jest szczególnie zalecane dzieciom i młodzieży. Tereny zielone wykorzystuje się najlepiej, gdy łączą funkcję sportową i rekreacyjną.

- funkcje estetyczne. Zieleń wysoka i niska jest ważnym czynnikiem kompozycyjnym i estetycznym w kształtowaniu miasta.

Biocenoza placu Wielkiej Przygody może w znacznym stopniu korzystać z biocenozy pobliskiego linearnego Parku Dolina Służewiecka.

Sfera społeczna

W pierwszych latach polskiej transformacji mieszkańcy miast byli zajęci sprawami bytowymi i ustawianiem na placach i ulicach polowych łózek jako prowizorycznych straganów.

Niektórzy zajmowali się burzeniem zniechędzonych pomników. Z czasem przyszła refleksja na temat jakości i dostępności do przestrzeni miejskiej. Nie tylko samej architektury, ale także przestrzeni publicznej rozumianej jako miejsce otwarte i dostępne dla każdego. Jak zauważa socjolog Barbara Fatyga w raporcie *O stanie i zróżnicowaniu kultury miejskiej*, opracowanym w 2009 roku na zlecenie ministerstwa kultury: spędzanie czasu wolnego poza domem staje się coraz wyraźniejszą cechą miejskiego stylu życia. Aktywność mieszkańców przy modernizacji parków i bulwarów świadczy o pozytywnym nastawieniu do środowiska przyrodniczego. Świadczy o tym także brak zgody na wycinkę drzew. Ostatnie lata to rozwój miejskiego ogrodnictwa. Współczesne ogrody społeczne tworzone i prowadzone przede wszystkim przez mieszkańców, zdają się odpowiadać nie tylko na potrzebę posiadania własnych ekologicznych upraw, ale także współczesnego przebywania w przestrzeni publicznej.

Wystawienie przez Prezydenta m.st. Warszawa decyzji o warunkach zabudowy: Nr 160/URN/15 oraz Nr 161/URN/15 zezwalających zbudować w całości teren placu „Wielkiej Przygody” burzy w całości wymienione wyżej 3 sfery życia i kształtowania miasta. Tym bardziej, że powstający MPZP Północnej Części Osiedla Stokłosy sankcjonuje ten teren jako - **zieleń miejska**. Zastąpienie się w przypadku wydanych decyzji złym prawem jest ucieczką od odpowiedzialności, ponieważ za decyzjami stoją konkretni ludzie. W dzisiejszej rzeczywistości nie można kształtować przestrzeni miasta przy pomocy pieczętki.

 prew. KDS wicem. KDS

Warszawa, dn. 26.10.2016.